

Gospodarske stvari.

Kmetijsko napredovanje na Murskem polji.

Ne toži zastoj svet o slabih časih, saj so res in to čuti tudi kmet iz Murskega polja, na podnožju slovitih ljutomerskih gor. Ali če opazujemo okoliščine natančneje, pa si je Murski poljanec nekaj sam kriv prepičlih dohodkov, ker se boji vsake novotarije. Poglejmo si nanreč, kar se tiče škropljenja trt. Še le letošnje leto misli vsak na to, da bo treba škropiti z galico trte med tem, ko je trta popolnoma opešala, zamorjena po več ko osemletni bolezni peronospori, tudi krompirjev škropiti še pri nas nisem videl, čeprav se vsled škropljenja pridelava po množini podvojen in tudi boljši krompir. Vzemimo lansko leto, h koncu junija bila je krompirjeva slama že vsa posmojena in suha, vsled tega je tudi gomolje v zemlji nehalo rasti in ne, da bi dalje rastlo in dozorelo, začelo je gniti in ko se je v jeseni pridelek spravljaj, bilo ga je za silo toliko, kolikor se ga je na spomlad v zemljo djalo.

Istina je, da se nahaja v vinogradih sosednega okraja že trtna uš. Vsak boljši kmet Murskega polja ima vinograd v Ljutomerskih gorah, pa le redko kateri se domisli, da se je tudi proti tej nezgodi treba oborožiti z »amerikanskimi trtami«. Kupil bi si jih pred vsem kakih par stotin in pomnoževal doma, se vadil v cepljenji tako, da če mu ugonobi trtna uš vinograd, ga najde pripravljenega.

Pa še eno glavnih gospodarstvenih panog našega okraja, katera se v enem oziru zanemarija, hočem omeniti in to je konjereja. Kdor je še videl množino teh krasnih hitrih živalij na Graški razstavi leta 1890, kjer so bile odlikovane z največjimi darili, kakor tudi s cesarskim darilom 100 cekinov in dr., kdor jih je videl tekmovali na dirkališčih na Cvenu, Mariboru in Gradcu, koder so bili, kakor dirkalci zastopani le iz Ljutomerskega okraja, temu so gotovo ostali v najboljšem spominu. Obče poznan je Ljutomerski konj in slovit in svetovno znan bil bi lahko, ko bi konjerejci to hoteli, toraj tudi tega zaklada si Murski poljanec ne izkoristi. Poglejmo, za katero gospodarstvenih panog daje država toliko podpor in žrtev, kakor za konjerejo, morda za vinarstvo, poljedelstvo, sadjarstvo, hmeljarstvo, govejerejo? Gotovo, da za nobeno teh navedenih. Država ponuja mu vsa sredstva, kupuje in vzdržuje z velikimi stroški žrebece in jih pošilja za vsak konjarski odsek umno in posebej odbrane. Koliko tisočakov daje in razdeli država za premirovanje konj in na konjskih dirkah ter se poslednjih izključno Muropljanci vdeležujemo. Če si napravi kateri kako tekalšče, že mu konjerejsko društvo da podporo, in ako vzbolišas le kaj, da se ti priznanje in podpora.

Kaj pa je vzbolišati, boš vprašal, pri naši konjereji? Konji so lepi, čili in znajo tekati itd. — Ta vzgoja konj, kakor je zdaj v navadi, ne velja. Imenitni in dobro plačani bi bili naši konji, ko bi bili tako vzgojeni, kakor jih svet hoče imeti, namreč vzgojeni na prostem zraku in vednem gibanju, ne pa, kakor do sedaj, privezan od njezne mladosti v hlevu do dobe, kedar je ugoden za vprego. Če se potem vpreže, pa je neumen in divji, če ga piči muha, pa brše, stopi čez strango in se zamota, ali ti potere oje; če je po padlem dežju kaka mlakica na cesti, ne upa si čez-njo. Vzemimo na pr. takega konja kupi mestjan, ga da podkovati in ga pusti tekati vsak dan po trdem mestnem tlaku: konj se grozno poti, priganjati ga treba z bičem, ker je hitro utrujen, za nekoliko tednov postane šepav itd. ali oni gospod, ki je kupil takega konja, ne bo šel v drugič

po-nj v tisti kraj. Glejte, na tak način bi lahko prišli Ljutomerski konji ob dobro ime in dobro ceno!

Poljedelsko ministerstvo razdelilo je že dokaj podpor za ograjena vežbališča, kakor so bila o svojem času v Babincih, Šalincih in drugod, pa v tistih sem videl večkrat gosi in svinje, kakor konje, naposled so ograje razpadle in prav tako, saj ni služilo svojemu namenu! (Konec prih.)

Sejmovi. Dne 9. junija na Pilstanji, v Trbovljah, na Zelenem travniku. Dne 12. junija na Teharjih in v Jurkloštru. Dne 13. junija pri Sv. Andražu v Slov. gor., v Kozjem, v Ločah, pri Sv. Janži tik Slov. Gradca, v Rogatci, v Brežicah, v Žalcu.

Dopisi.

Iz Slatine. (Občinske razmere.) Sv. Križ je naš! S tem se smemo ponašati pred svetom. Ni se leta dni, ko je imela liberalno-nemškutarska stranka dve največji občini naše nadžupnije, Slatinsko in Tokačevsko, kateri štejeta nad 3000 prebivalcev, v svoji turški sužnosti, dandanes pa smo se tega jarma otresli in vseh deset občin Sv. Kriške nadžupnije se nahaja v naših rokah. Odkar je nekdanji Slatinski župan Janez Ogriseg moral spreči, išče prilike vgnjezditi se v sosednih občinah — Sečovski in Tokačevski. Posrečilo se mu je zmuzniti v občinsko pisarno Spodnje-Sečovsko. Da se vzdrži na krmilu, osnuje z županom in nekim zloglasnim žganjetrcem posebno stranko, obstoječo iz najboljših žganjepivcev. Toda treznomislec možje poštenjaki so popolnoma premagali njegovo stranko pri občinskih volitvah na veliki četrtek in za »pisanko« štenjo zmesali J. Ogrisegu. Pa pobral je kopita in hitel v Tokačevo k ljubljensmu Tonču, županu in bratu svojemu. Tu upa najti boljše zavetišče. Tokačevo, to ti je bila nada nemškutarska, njih zadnja trdnjava, iz katere so metali bombe na Slovence. Pa kako piškava je bila ta trdnjava, pokazala je občinska volitev dne 10. majnika. Da so liberalni nemškutarji napeli vse sile, da si rešijo zadnjo občino, ni treba omeniti. Toda vsi njihovi napor bili so zastoj. Pred tremi leti posrečilo se je po hudem boju narodni stranki samo enega moža spraviti v obč. odbor. Ko se je pa letos pokazala na volišču, našla je sicer tam vrlega (!) vojvodo — Tonča in njegovega adjutanta Janeza, pa — brez armade. Vse njihove privržence bi lahko preštel na prste svojih rok; drugi so pa desertirali, ni jim več dišala Ogrizkova maza. Narodna zmaga je bila sijajna; v vseh treh razredih smo prodrli z ogromno večino. Kakor razdraženi sršeni so se zaganjali liberalci v konservativce, jih zbadali in pikali, a naši možje so se vrlo lepo in možato obnašali; le pomilovalen smeh bil je odgovor na surovo psovanje. S tem je nemškutarji odklenkalo pri Sv. Križu, v javnem življenju za njo ni več prostora. Naglo se je zvršil ta velikanski prevrat, pa pospeševali so si ga nemškutarski liberalci sami s svojim brezozirnim postopanjem in zapravljivim gospodarstvom. Pri nas nimajo več nobene zdatne veljave in se tudi do te ne bodo mogli vspeti, kajti narodna stranka se krepi in jači od dne do dne, narodna zavest je skoz in skoz probujena in si bo vedela tudi v bodočnosti odstraniti vse njo zavirajoče sile.

Iz Brežic. (Raznoterosti.) »Rann« — zakliče sprevodnik in ako si si ga, dragi bralec, prej s smodko za to pridobil, še dostavi: »Brežice« — in Ti si prispel do mesta, katero je tako važno v zgodovini turških bojev, a zdaj radi nemčurstva itd. slovi. Koj pri kolo-